

Sanayinin imalat endeksi belli oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında referans kabul edilen **İSO Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endek-

si) anketinin Mayıs 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Sonuçlara göre, manşet PMI Mayıs'ta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti.

HAFTANIN ENLERİ

ŞEREF OĞUZ
sorumlu_haber@dogruya.com

Karşılıksız çek adedi aylık yüzde 116 arttı

BANKALARARASI TAKAS ODALARINA ibraz edilip karşılıksız kalan çek adedi mayıs ayında aylık bazda yüzde 116,3 oranında artış gösterdi. Merkez Bankası verilerine göre, nisan ayında karşılıksız çek adedi 4 bin 454 adetken bu rakam mayıs ayında 9 bin 636 oldu. Karşılıksız çek tutarı bir önceki aydaki 586,3 milyon TL'den 1 milyar 235,8 milyon TL'ye yükseldi. Toplam ibraz edilen çek adedi bir önceki aydaki 641 bin 754 adetten 1 milyon 465 bin 232 adede, tutarı 89 milyar TL'den 151,7 milyar TL'ye geldi. Mahsuplaşmaya tabi çek adedi 629 bin 831 adetten 1 milyon 441 bin 774 adede, tutarı 86,5 milyar TL'den 147,4 milyar TL'ye çıktı.

“Nisan ayında 4 bin 454 olan karşılıksız çek adedi mayıs ayında 9 bin 636 adede, tutarı ise 586,3 milyon TL'den 1 milyar 235,8 milyon TL'ye yükseldi.”

DIŞ TİCARET AÇIĞI %98,5 ARTTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) nisan ayın alış-kon satış ticaret istatistiklerini yayımladı. Buna göre dış ticaret açığı yıllık yüzde 98,5 artarak 6.11 milyar dolar oldu. Nisan ayında genel ticaret sistemine göre ihracat yüzde 24,6, ithalat yüzde 35,0 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2022 yılı Nisan ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,6 artarak 23 milyar 368 milyon dolar, ithalat yüzde 35,0 artarak 29 milyar 480 milyon dolar olarak gerçekleşti.

HAFTANIN ALARM VERENLERİ

İSTANBUL'DA ENFLASYON %90'A DAYANDI

Türkiye enflasyonu için öncü gösterge niteliği taşıması açısından yakından takip edilen İstanbul enflasyonu yükselişini sürdürdü. İstanbul'da enflasyon aylık bazda yüzde 5,84, yıllık yüzde 87,35 arttı. Mayıs ayında perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçim İndeksi bir önceki aya göre yüzde 5,84, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları indeksi ise yüzde 5,76 oranında arttı.

İMALAT PMI DARALMAYA İŞARET ETTİ

İstanbul Sanayi Odası Türkiye imalat PMI, mayıs ayında bir önceki aya göre yatay seyredererek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Türkiye'de imalat satınalma yöneticileri indeksi Mayıs ayında 49,2 değerini aldı. Endekste nisan ayında 49,2 olarak kaydedilmişti. Endekste 50'nin altındaki değerler daralmaya, bu eşik seviyenin üzeri ise büyümeye işaret ediyor. ISM'den endekse ilişkin yapılan açıklamada talepte devam eden durağan seyrin, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden olduğu belirtildi.

%87,35
İstanbul'da yıllık bazda enflasyon artışı

HAFTANIN DIŞ GÜNDEMİ

1 EURO BÖLGESİ'NDE İŞSİZLİK REKOR DÜŞÜK SEVİYEDE

Euro Bölgesi'nde işsizlik, nisan ayında değişim göstermeyerek yüzde 6,8 ile beklentilere paralel biçimde rekor düşük seviyede kaldı. Eurostat verilerine göre nisan ayında Euro kullanan 19 ülkede toplam işsiz sayısı 11.181 milyon seviyesine geriledi. Mart ayında bu rakam 11.277 milyon seviyesindeydi.

2 DEUTSCHE BANK AMB'DEN AGRESİF FAİZ ARTIŞI BEKLİYOR

Deutsche Bank ekonomistleri Avrupa Merkez Bankası'ndan faiz artış beklentilerini yükseltti. Ekonomistler, üçüncü çeyrek - muhtemelen Eylül ayında - AMB'den 50 baz puanlık faiz artışı bekliyor. Mark Wall öncülüğündeki kurum ekonomistleri enflasyona karşı bankanın şahin tutumundaki yetkililerinin mevkidaşlarını agresif bir aksiyon almak konusunda ikna edeceğini belirtti. Bankanın tahminleri, son Bloomberg anketindeki tüm tahminlerden daha agresif. Paylaşılan nota "AMB'nin enflasyonu göz ardı etmeye devam ettiğini düşünüyor ve 50 baz puanlık faiz artışı için desteğin artacağını düşünüyoruz" ifadeleri yer aldı.

11.181
MİLYON
Kişi
Euro kullanan 19 ülkede toplam işsiz sayısı

HAFTANIN YATIRIMI

BINANCE DİJİTAL VARLIK PROJELERİNE 500 MİLYON DOLAR AYIRACAK

Binance'ın risk sermaye şirketi Binance Labs dijital varlık projelerine yatırım için 500 milyon dolarlık fon ayıracağını açıkladı. Son kararlar Silikon Vadisi'nin dijital varlık odaklı yatırımlarının toplamı 7,6 milyar dolara ulaştı. Dünyanın en büyük kripto borsalarından Binance'ın risk sermaye şirketi Binance Labs, dijital varlık projelerine yatırım için 500 milyon dolarlık fon ayırarak. Fon açıklaması, Andreessen Horowitz'in geçtiğimiz hafta kripto fonu için 4,5 milyar dolarlık fon toplaması sonrası geldi. Son kararlar Silikon Vadisi'nin dijital varlık odaklı yatırımlarının toplamı 7,6 milyar dolara ulaştı. Kripto para piyasasında yaşanan son çöküşe rağmen bazı risk yatırımcılar inişli çıkışlı endüstriye yatırımlarını devam ettiriyor.

Doğanlar Mobilya ISO 500 listesinde yükseldi

DOĞANLAR Mobilya Grubu, **Istanbul Sanayi Odası** tarafından yapılan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması 2021 yılı sonuçlarında, 5 basamak yükselerek 323. sıraya yerleşti. Bünyesinde yer alan Doğtaş, Kelebek, Lova Yatak, Kelebek Mutfak Banyo ve Ruum Store markalarıyla, Türk mobilya sektörünün en önemli gruplarından olan Doğanlar Mobilya Grubu, **Istanbul Sanayi Odası**'nin

açıkladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması 2021 yılı sonuçlarında net satışlar bazında mobilya sektöründe yükselen tek şirket oldu. Doğanlar Mobilya Grubu CEO'su İsmail Doğan konuya ilişkin yaptığı açıklamada, "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasında yükselerek 323. sıraya gelmiş olmaktan memnuniyet duyuyoruz **ISO 500** araştırması tüm sanayi kuruluşları açısından karne niteliği taşımaktadır. Biz de bu listede 5 basamak daha üste çıktık. Mobilya sektöründe net satışlar bazında yükseliş gösteren tek şirketin Doğanlar Mobilyadır" diye konuştu.

AROLAT'TAN | Osman Arolat

Hababam Sınıfı'nın verimli yazarı

Rıfat Ilgaz; Hüseyin Hayri Bey ile Fatma hanımın 7. çocuğu olarak 1911 yılında Kastamonu'nun sahil kenti Cide'de dünyaya geldi. İlk ve orta öğreniminin ardından Kastamonu Muallim Mektebi'ni bitirdi. Gerede ve Akçakoca'da ilkokul öğretmenliği yaptı.

Soyadı Yasası'yla Ilgaz soyadını aldı. Gazi Eğitim Enstitüsü'nü 1938 yılında bitirdi. Karaköy Orta Okulu'nda öğretmenlik yaparken yetinmedi üniversitede felsefe okudu. 1942'de sol görüşlü Yürüyüş Dergisi'nin kadrosunda yer aldı. 1944'te yayınlanan "Sınıf" isimli kitabı sıkıyönetim tarafından toplatıldı, 6 ay hapis yattı. Hapisten çıktığında öğretmenliğine son verildi. Sonrasında Sebahattin Ali, Aziz Nesin ve Mim Uykusuz'la birlikte "Marko Paşa" adlı, siyasal tarihimizde anılan dergiyi yayınlama-

maya başladılar. Dergi 50 bin tiraja ulaştınca iktidar tarafından kapatıldı. Dergi her kapatıldığında adını değiştirdi. 1956'da Turhan ve İlhan Selçuk'un çıkardığı "Dolmuş" isimli mizah dergisinde Hababam Sınıfı yazı dizisini "Stepne" takma adıyla yazdı. 1961 Anayasası ile Ilgaz, Hababam Sınıfı'nı kendi adıyla yayımlayabildi. Eser sayısı belirsiz çok baskı yaptı. 1975'de filme çekildi, büyük başarı sağladı, film bir rekor kırdı, 28 hafta gösterimde kaldı. Hababam Sınıfı daha sonra 11 kez filme çekildi. 5 ayrı tiyatrodan sahnelendi, 1 müzikalin konusu oldu. "Kartma Günleri" adlı romanı da filme çekildi, başrolünde Tarık Akan oynadı.

İlgaz verimli bir yazardı: Hababam Sınıfı'nın yanı sıra 12 romanı, 14 şiir kitabı, 3 anı kitabı, 12 öykü kitabı, 11 çocuk kitabı ve 6 tiyatro yapıtı var. 1982 yılında "Madıralı" ve "Orhan Kemal Roman Ödülleri"ni aldı. 1987'de Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü'nü kazandı. 1993'te Edebiyatçılar Derneği'nin onur ödülünün sahibi oldu. Cide Belediyesi bir vefa örneği göstererek her yıl "Rıfat Ilgaz Sarıyazma Kültür ve Sanat Festivali" yapıyor. Festival bu yıl 27. yaşına basıyor.

Dostum, oğlu Aydın Ilgaz ise babasının anısını yaşatmak için memuriyetten ayrılarak onun kitaplarını yayınlıyor, bence çok da yerinde bir iş yapıyor. 1993'de 82 yaşında vefat eden hiciv sanatının büyük ustası Rıfat Ilgaz'ı özlem ve saygıyla anıyorum.

GÜNÜN SÖZÜ:

İstanbul Sanayi Odası'nın 500 Büyük Şirketi 2021 yılı sonuçları İstanbul ekonomisinin ölçek büyütemediğini çok açık anlatıyor...

İSOV DİNÇKÖK MTAL ULUSLARARASI MESLEK LİSESİ OLDU

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) arasında dünya genelinde uluslararası öğrenci hareketliliğinin sağlanması için bir protokol imzalandı. MEB Bakanı Mahmut Özer, Turizm ve Kültür Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından imzalanan Uluslararası Öğrenci Eğitim Programı protokolünün imza törenine, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Vakfı Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **İrfan Özhamaratlı** da katıldı. Söz konusu protokol; Arnavutluk, Bulgaristan, Kosova, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Bosna Hersek'ten oluşan altı Balkan ülkesi ile Türkiye arasındaki işbirliğinin geliştirilmesini, işgücü taleplerinin mesleki ve teknik eğitim yoluyla karşılanmasını ve ulusal ve uluslararası standartlara uygun mesleki yeterliliğe sahip iş gücü yetiştirilmesini amaçlıyor. Protokol kapsamında belirlenen yedi okul arasında **İstanbul Sanayi Odası** Vakfı (İSOV) Dinçkök Mesleki Teknik Anadolu Lisesi de yer aldı. İSOV Dinçkök MTAL ile birlikte İstanbul'dan Bahçelievler İMMİB Erkan Avcı MTAL, Balıkesir'den İvrindi Nurettin Çarmıklı Madencilik MTAL, Bursa'dan Osmangazi Tophane MTAL, Konya'dan Selçuklu Mehmet Tuza Pakpen MTAL, Ordu'dan Altınordu Ordu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği MTAL ve Ankara'dan Gölbaşı Mogan MTAL yer aldı.

Hiperenflasyonun ayak sesleri geliyor

ALI AĞAOĞLU | HAKAN GÜNDAĞ

● Ekonomist Ali Ağaoğlu ve gazeteci Hakan Gündag 'Şans Sohbetleri'nde bu hafta hiperenflasyon tartışmalarını ele aldı. Gündag son göstergelere ve zamlara değinerek beklentilerde devam eden bozulmaya işaret ederken, Ağaoğlu, enflasyonun tamamen kontrolde çıkma riski bulunduğunu vurguladı.

● Gündag ekonomide irili ufaklı sarsıntıların 'yüksek şiddetli, yıkıcı bir depreme dönüşebilir' kaygısı yaşattığını dile getirirken, Ağaoğlu Türkiye'nin 'ağır çekim' bir kriz yaşadığını ifade etti. Dolar/TL'de çok bir dalga beklediğini belirten Ağaoğlu, petrol ve altın fiyatlarında yükselişin sürebileceğini söyledi.

Gündag: Enflasyon beklentilerinde maalesef herhangi bir iyileşme emaresi yok. İTİC verilerine göre İstanbul'un enflasyonu yüzde 87,35 ile 24 yılın zirvesinde. TÜİK'in bugün açıklayacağı manşet enflasyonun da mayısta yüzde 75'i aşması bekleniyor. Sebze-meyvede biraz gerileme olsa da neredeyse her hafta artan akaryakıt fiyatları, devam eden doğalgaz ve elektrik zamları... Ayrıca, Avrupa'nın kararı sonrası bu yıl 'ucuz petrol' beklentisinin ortadan iyice ortadan kalkması... Özetle, pandemi sonrasında Rusya-Ukrayna savaşı, hammadde, enerji ve gıda fiyatlarının hızla yükselmesi belirsizliği ve karmaşayı artırıyor. Dışarıda Fed başta enflasyonla nasıl mücadele edildiği belli de, bizim nasıl mücadele ettiğimize ilişkin bir berraklık yok. Doğru yanlış üzerine çalışan kira kontrolleri düzenlemesi henüz gelmedi. 1,5 aydır enflasyonu endeksli tahvil konuşuluyor. Ondan da ses yok.

Ağaoğlu: "Enflasyona endeksli tahvil çıkarcak" dediğin anda enflasyonu kabul ediyorsun. Ama onunla mücadele etmek yerine varlığı üzerine bina inşa ediyorsun. Nasıl bir şey gelecek hala bekliyoruz. Süper bono diye bir şey olmayacağına inanlık. Daha önceden var olan enflasyonu endeksli tahvilleri bireylerle satılan bir hali olacak. Yani şirketlere satılır mı, satılmaz mı bilmiyorum ama bankalara satılmaması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bankalara satılırsa bankaların normalde piyasadan alabileceğinden daha da iyi getirili bir tahvile kavuşur. Bunun yine Merkez Bankası'na teminata verip yine borçlanıp yine ekstra para kazanma ihtimalleri var. Bankalar para kazanmasını demiyorum tabii ki ama karşılığında bu paranın geldiği kaynak Hazine. Hazine de bu faizi bizim vergilerimizle ödeyecek. Bizde de herhalde Fed'in hatası gibi geçici diye düşünülüyor ki mücadele sadece sözde kalıyor. Özde mücadeleyle ilgili net olarak hiçbir şey görmüyoruz.

Gündag: Yalnız biz işi ağırndan aldıkça sorun da derinleşiyor. Bariz iktisat potikası hataları ile birleşince, küresel fiyatlar TL'nin yeniden değer kaybetmesine yol açıyor. Kuru tutuyoruz diyorduk, o da olma-

Altında 1840 seviyesi belirleyici olacak

Gündag: Altın ve gümüşte bir hareketlilik gördük, trend değişikliği bekler misin kısa vadede?

Ağaoğlu: Gümüş 22'lerin, altın 1850'lerin üzerine çıktı, hatta 1860'lara kadar geldi. İyi bir toparlanma oldu. Altın 1900'lerin üzerine atar kendini diye düşünüyorum. Ama Amerikan

10 yıllık tahvillerinde öyle çok majör kalıcı bir düşüş olmadı. Tekrar yükselince altın biraz örselendi. Bu hafta 1840'ın üzerinde kapatırsak, toparlanma devam edebilir. Ama çok majör, sert yükseliş beklemiyorum. Çünkü enflasyonun kalıcı olmadığını izlenimini oluşturma adına değerli metaller tarafından

hafif manipülatif bir dünya görüldüğünü düşünüyorum. Bunu henüz daha kanıtlayabilmiş değiliz ama iki seldet öncesinde konuşmuştuk. Londra'da da benzer izlenimler var. Onun için 1840 seviyesinin üzerinde kapanırsa biraz yukarı gitme ihtimali artacak, aksi takdirde sallan yuvardan gideceğiz böyle.

di. Kur 16.50'yi zorluyor. Gerçi mikro yönetim ve müdahaleler ile pek oraya izin verilmemeye çalışılıyor ama piyasa da sürekli test ediyor. Beştepe'de bir ekonomi zirvesi yapıldı. Ne konuşulduğuna ilişkin bir açıklama yok. 'Herhalde asgari ücret zam gelecek' diye konuşmalar var. 'Enflasyona endeksli tahvil görüşülüyor' diyenler var. Sonuç itibarıyla politikalar sıkıştı. Hatalar da aynen devam ettiğine göre, enflasyonda bir platonadan ötekine hızlı sıçramalar da devam edecektir. Sen bir ara 'İpin ucunu burakırsak iş hiperenflasyona doğru da gidebilir' demiştin. 'Venezuela gibi oluruz' demiştin. Maazallah o sözlerin geliyor aklıma.

Ağaoğlu: Özde bir mücadele görmediğimiz için enflasyon durmuyor. Kötü tarafı, enflasyon beklentileri çok bozulduğu için nereye çıpalayacağımızı da bilemiyorsunuz. Merkez Bankası beklenti anketi 46,50 çıkıyor, vatandaşın enflasyon beklentisi 80 oluyor. 90'lı yıllarda kronik bir enflasyon vardı, yüzde 70 ortalamayı 13 yıl sürdürdük. Ama o hayatımızın bir parçasıydı. Maaslar, gelirler ona göre güncelleniyordu. Az çok onla birlikte geriden de olsa bir alışma dönemimiz vardı. Şu anda maaslar güncellenemiyor ve fiyatlar artmaya devam ediyor. Yoksulluk sınırı inanılmaz şekilde artmış durumda. Beklentilerin bozulması çok kritik bir problem ve hiperenflasyon seviyesine çıkmasını neredeyse an meselesi. Ondan da geri döndürmenin için çok ama çok sert tedbirleri çok uzun süre almak gerekiyor.

Gündag: Tabii bir de dışarıdan gelen etkiler ve riskler var. Az önce

de dediğim gibi 'ucuz petrol' bizim için hayal olacak sanki. Bu durum işimizi iyice zorlaştıracak.

Ağaoğlu: Avrupa Birliği neredeyse yüzde 90'a varan Rusya'dan gaz ithalatını yılın sonuna kadar bitirmeye kararlı. Bu tabii ki petrol ve doğal gaz fiyatlarını etkiledi. Tedarik problemi ortaya çıkardığı için risk artırıyor. Buna bir de Çin'in koronavirüs önlemlerini gevşetmeye başlamasının yaratacağı talep beklentisi de ekleneince Brent petrol 120 dolarların üzerine çıktı. Benim "hani inşese 85'e zor iner" dediğim rakam artık 95 oldu. 95 doların altına bu yıl kolay kolay inemeyiz.

Gündag: Enerji tarafında yeni sıkıntılar bizi bekliyor gibi görüyorum. Son kaynak limiti 1 Temmuz'da geçerli olmak üzere sanayi ve ticarethaneler için 1 milyon kilovat saate kadar düşürülmüş vaziyette. Bu limitin üzerini kullanmak isteyenler ikili anlaşma yapacak. İlginç bir şey duydum; enerji üreten gemiler var. Pakistan'da Angola'da oluyordu. Onlardan kiralamışız. Enerji tarafında ciddi bir gol yiyebiliriz yakında. Hakikaten koordinasyonda eksiklik var. Beştepe zirvesini onun için açtım. Belki de hükümetin daha fazla bir araya gelip bunları masaya yatırmaması lazım. Ekonomi, seçim olacak diye günlük idare edilmek zorunda değil diye düşünüyorum.

Ağaoğlu: Geçen hafta söylediğimi tekrar edeceğim. Faizleri denklemeden sonuç almak zor. Bunu yapıp, sonra enflasyonla mücadele ediyorsunuz dememiz lazım. Para ve maliye politikaları uyumlu hale getirilmeli. Bu sübvans edilen faizlerle maalesef biz bir yere varama-

yız. Kısa vadeli çözüm gibi görülüyor ama uzun vadeli ahlaki erozyon yaratıyor. Bu ortamda seçim yapıldı ve Sayın Cumhurbaşkanı tekrardan görevle geldi diyelim. İşe çıktikten sonra da zor. Tekrardan politika değişikliği yapması gerekiyor ki işimiz kolaylaşsın. Seçimden sonra ekonomi politikası değiştirilecek diye düşünürsünüz bu gün neden yapıyoruz? Tamamen kontrolde çıkma ihtimali olan bir enflasyonla karşılaşıyoruz. Çünkü bunun karşısı Venezuela, Arjantin.

Gündag: Bu olasılık beni korkutmaya başladı. "Türkiye'de belli dengeler var, o kadar da değil" denebilir ama işler iyi gitmiyor. Vatandaş ve çalışan cephesinden bakıyorum; iş barışını da bozabilecek bir ortamın geliştiğini görüyoruz. 2018'den bu yana bir yoksullaşma var.

Ağaoğlu: Ben ona 2015 diyorum bu arada.

Gündag: İlk çeyrek büyüme verileri de ortaya koyuyor. Ücretlerin GSYH içindeki payı 2020 ilk çeyrekte yüzde 39,1, 2021 ilk çeyrekte yüzde 35,5 ve şimdi 31,5. 3 yıl içinde 8 puan gerilemiş. Bu az buz bir şey değil. Benzer tablo İSO 500'de de var. Faaliyet karı yüzde 139 artarak 342 milyar liraya çıkmış ama ödenen ücret ve maasların payı 2014'te yüzde 57,5 iken 2021'de yüzde 32,2'ye inmiş. Yani 2014'ten geçen yıla 25,3 puan gerilemiş vaziyette. Hissedilmeyen bir büyüme.

Ağaoğlu: Toplumun refahına yansımayan bir büyüme. Büyüme kötü bir kriter ve hedef. Kalkınma hedefi olmalı. Kalkınma, büyüme bütün bütün topluma yayılmış halidir. Siz belli sektörleri sübvans ederek

destekleyerek orayı büyütüyorsunuz. Kar ediyor, para kazanıyorlar. Onu toplam Gayri Safi Milli Hasıla içinde büyüme olarak herkes anlatıyorsunuz ama toplumun geniş bir kesimi hem o büyümeden nemalanmıyor hem de hiç hissetmiyor. Bu da kalıcı bir fakirleşme anlamına geliyor.

Gündag: Aslında toplumun refahını arttırmak için herkesin geliri de aynı zamanda arttırmak gerekiyor.

Ağaoğlu: Aslında harcanabilir gelirini arttırmamız gerekiyor. Yaşam maliyetlerini düşürücü işler yaparak bunu sağlayabilirsiniz. Mesela ulaşım giderlerini, ısınma, elektrik, su giderlerini azaltarak harcanabilir geliri yükseltebilirsiniz. Bunu kamuyu ya da şirketleri zarara uğratarak yapmamız da gerekmiyor. Daha iyi yöneterek maliyetleri aşağıya çekerek sağlayabilirsiniz. Basit olarak enerjide hedge işlemleri yaparak, riskten korunma işlemleri yaparak veya uzun vadeli anlaşmalara girerek bunları yapabilirsiniz. Bazı ülkelerin atabildiği adamlar bunlar. Maliyeti aşağı çeken senin harcanabilir gelir artar.

Gündag: Enerji faturamız cari açığı da artıracak. Cari açığımız arttığı bir ortamda kurda ciddi bir baskı bekler misiniz?

Ağaoğlu: Kur tarafında çok tazyik bir baskı beklemem. Buna neden olabilecek yabancı yatırımcıların çok büyük bir kısmının piyasalara ulaşımını engelledik. İçerden gelebilecek baskıları da görece kamu eliyle bir şekilde yönetiyoruz. Yönetiyoruz kısmını tırnak içinde söyleyeyim. Burada problem şu: Biz fonlayabildiğimiz sürece cari açık veriz. Yeni mal ve hizmet alabileceğimiz için borçlanmamız gerekiyor. Yurtdışından borçlanma maliyetimiz yüzde 10'a dayandı. Akreditif tarafında sıkıntılarımız devam ediyor. Kur tarafında böyle büyük bir çök, zıplama tarzı bir şey görmeyeceğimizi düşünerek ben sorunun ödemeler dengesi tarafından ortaya çıkacağını düşünüyorum. Şimdilik turizm gelirleriyle bir şekilde aşılabileceğini umuyoruz. Ama sezon bitip, enerji fiyatları da yukarıda kalmaya devam edince işimizi zorlaşır. Sürdürülebilir bir aşamada olduğumuzu düşünmüyoruz.

'Ağır çekim' kriz yaşıyoruz

Gündag: Türkiye ekonomisi benim çok fazla şahit olmadığım bir tarzda gidiyor. Ama alışagelmis olan da şu: Genellikle bir süre birikir, hızlı bir şekilde bir noktaya ulaşır. Sonra 'deniz bitti' deriz, ardından bir toparlanma başlar.

Ağaoğlu: Dur, kalklarla yürümüyor işler. Biz her 10 yılda bir dur, kalk yapıyoruz. Ama seviyemiz aşağıya iniyor. Borsaya bakın. Dolar bazında 5,1'den 1,25'e düşmüş. Ama 1,25'ten 1,70'e çıktığında, yüzde 50 artmış gibi görüyoruz. Hayır, önceden 5,1 dolar seviyesindeydik. Yani her seferinde ciddi fakirleşerek 'dur'ları yaşıyoruz aslında.

Gündag: Yaşadığımız döngü biraz farklı. Önceden 7 büyüklüğünde depremi yaşıyorduk. Ondan sonra toparlanıyorduk. Şimdi ise 3,5, 4, 4,5 şiddetinde sürekli depremler yaşıyoruz. Bunlar ne zaman büyük bir depreme dönüşecek sorusu soruluyor?

Sapancada düzenlediğimiz Dönüşen Dünya Liderlik Zirvesi'nde de 'belirsizlik' şikayetleri sıkça dile getirildi. Beklentiler, 'daha ne kadar kötüleşecek' üzerindeki şekilleniyor.

Ağaoğlu: Biraz ağır çekim kriz yaşıyor muyuz gibi bir his var içinde. O yüzden senin dediğin 3, 4 şiddetindeki depremleri çok büyük bir deprem gibi hissetmiyoruz. Ama bina her geçen gün dayanıklılığını kaybediyor.

Şans Sohbetleri'ni QR kodu taratarak izleyebilirsiniz

SON NOKTA

DİLEK GÜNGÖR

dilek.gungor@sabah.com.tr

Paranın üzerine yatmayın!

Bugün enflasyon rakamları açıklanıyor. Rakam şu olur, bu olur demeyeceğim. Ama öyle nisanda yüzde 70'i gören enflasyonun kendi kendine düşmeyeceği açık... Hele geçen ay gelen fiyat artışlarından sonra... Hepimiz, yüksek enflasyon dönemlerinde kaybedenin kim olduğunu biliyoruz. Elbette, bu işten en çok sabit gelire yaşamaya çalışanlar etkileniyor. Onların gelirleri, maaşları, ücretleri enflasyon kadar artmıyorsa her gün yükselen etiketler alım güçlerini düşürüyor.

Peki ya bu işten kazanan kim? Önceki gün ISO 500 açıklandı. Tabii ki, patron kesimi... Girdi maliyetleri artsa da fiyatlamada davranışlarını ona göre şekillendirdiler. Hatta son dönemde ortada bir davranış filanı da kalmadı. 'Alabildiğine...' fiyat politikası dönemine girdiler. Velhasıl onlar maliyetleri fiyatlara yansıtırları için tuzak kuru...

Istanbul Sanayi Odası verilerinde bunlar apaçık ortada... Satışları yüzde 73.8 artmış... **Faaliyet kârları yüzde 140 yükselmiş... Faiz, amortisman ve vergi öncesi kârları yüzde 120 çıkmış... Dönem kârları yüzde 137.2'yi bulmuş...** Verilere göre, 2021'de 405 şirket kâr etmiş... Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr elde eden firma sayısı ise 489... Neredeyse tamamı...

Faaliyet karlılığındaki iyileşmenin yanı sıra özellikle net kambyo kârlarının etkisiyle üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki artış da karlılığa pozitif katkı yapmış gözüküyor.

Allah bereket versin, vermesine de... Bereketi bulmaları için elde ettikleri kârı çalışanlarına da vermeleri gerekmez mi! Hem de bu yüksek enflasyon ortamında...

Ona da bakalım... **Veriler, aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artışın sadece yüzde 33'te kaldığını gösteriyor.**

Yani kazansalar da kârlarını işçileri paylaşmamışlar. Bedeli yine emekçiye ödetmişler!

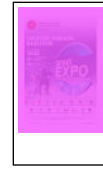
Bu gün dünden farklı mı? Hayır tabii ki... Sorsan hepsi ağlar, "Benzin arttı, hammadde arttı, dolar arttı" diye...

Peki güzel kardeşim? **Devlete ağladınız, Kredi Garanti Fonu'ndan ucuz kredileri aldınız. Gidip yata kata dövize saldırdınız. 'Asgari ücret artarsa işçi çıkarırım' tehdidiyle desteği kaptınız. Kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, ek prim indirimlerinden geri kalmadınız.**

Belli ki, ağladığınız kadar da kötü geçmemiş 2021... **O halde pamuk ellerinizi atın cebinize de...** Enflasyon karşısında ücretleri pula dönen işçinize biraz zam yapın...

**KAR % 140 ARTTI
MAAŞ % 33.4!**

Temel göstergeler	Artış oranı (%)
Faaliyet kârı	139.4
Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr	119.7
Dönem kârı	137.2
İşçiyi ödenen maaş-ücret artışları	33.4
Üretimden satışlar	73.8

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Hımayelerinde

GELECEK BURADA BAŞLIYOR

25 - 28 EKİM
2022

İSTANBUL FUAR
MERKEZİ

Organizasyon
SAHA İstanbul İştiraki SAHA EXPO
Fuarçılık Hizmetleri A.Ş.

SAHA EXPO

SAVUNMA HAVACILIK VE UZAY SANAYİ FUARI

Destekleriyle

T.C. DİŞİŞLERİ
BAKANLIĞI

T.C. İÇİŞLERİ
BAKANLIĞI

T.C. MİLLÎ SAVUNMA
BAKANLIĞI

T.C. SAĞLIK VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

T.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
SİVİLİ SAVUNMA BAŞKANLIĞI

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
SAYIŞMA BAŞKANLIĞI

T.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

T.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

T.C. MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İÇİŞLERİ GENEL KURULUŞU

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
SAHİL GÜVENLİK KURULUŞU

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
ARITILMIŞ SU VE ATILIM SUYU
YÖNETİM BAKANLIĞI

T.C. SAĞLIK VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
TÜRKİYE UZAY AJANSI

İSTANBUL
TİCARET
ODASI

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ)
DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR

EKOvizyon

Ahmet KIZILYAR

dataposta6746@gmail.com

TÜRKİYE EKONOMİSİ SON DÖNEMDE RESESYONLA İLGİLİ YOL KAVŞAĞINDA

Son dönemde gelişen iktisadi durumlara bakıldığında; daha yeni açıklaması yapılan İstanbul Ticaret Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI Mayıs 2022 Raporu ile Türkiye Sektörel PMI Raporuna göre; ekonomik açıdan büyümenin öncü göstergesi olan imalat satılma yöneticileri endeksi, mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 değerini aldığı görüldü. Bu doğrultudaki açıklanan endekste 50'nin altındaki değerler daralmaya, bu eşik seviyenin üzeri ise büyüme işaret ediyor. Bu yöndeki İstanbul Sanayi Odası'nın yaptığı değerlendirmeye göre; talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde 6 aya, yeni siparişlerde 8 aya ulaştı. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki öteden beri süregelen resesyona (durgunluk içinde enflasyon) dikkat çektiği izleniyor.

Diğer taraftan imalat sektöründe istihdamdaki artış ilimli düzeyde gerçekleşmekle birlikte trend olarak 24 aya kadar ulaştığı görülürken; Mayıs ayında yeni siparişlerin göreceli yavaşlamasına karşılık, istihdamın artmaya devam etmesiyle firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini de sağlamış oldu. Mafatih bu arada yeni ihracat siparişlerindeki zayıflık, ise stok seviyelerindeki artışı desteklediği izlendi. Bu nedenle girdi stokları son altı ayda ilk kez artarken nihai ürün stokları sekiz aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış Eylül 2015'ten beri en yüksek hızda olduğu da kayda geçti. Öte yandan İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker; "Son aylarda yaşanan zorluklar, Türk imalat sektöründeki talebin mayıs ayında da durağan kalmasına yol açtı. Firmalar, Avrupa'daki ekonomik yavaşlama nedeniyle yeni ihracat siparişi almakta zorlandı. Bununla birlikte iş yapma koşullarının yakında iyileşmeye başlayabileceği yönünde bazı sinyaller dikkat çekti." şeklindeki yorumunun öne geçtiği izlendi.

Hal böyle iken, Türkiye imalat sanayii satın alma yöneticileri endeksi (PMI) mayıs ayında 49.2'de sabit kaldı. Bu durum, sektördeki daralmanın düşük talep ve devam eden fiyat baskılarına paralel olarak devam ettiğine işaret ediyor. Talepte devam eden durağan seyir mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde 6 aya, yeni siparişlerde 8 aya ulaştı. Bu gelişmelere karşılık ise PMI verisinin detaydaki diğer ince ayrıntılarına bakacak olursak; üretimdeki yavaşlama eğilimi ön planda kalmayı sürdürmektedir. İvme kaybı sınırlı eğilimde olsa da küresel ekonomilerde resesyona (durgunluk) görülen ekonomik yavaşlamanın yeni sipariş almada zorlayıcı etkileri de dikkat çekiyor.

TÜSİAD'a ve Ergün Turan Başkana çok teşekkür ediyoruz Bodrum'a bekliyoruz

CELAL TOPRAK
Genel Yayın Yönetmeni

Kapakta TÜSİAD Başkanı vardı bir önceki sayımızda. Önemli noktaların altını çizmişti. Özellikle KOBİ'lere yenilik açılımları yapmıştı. Konuyu TÜSİAD'ın ev sahipliğinde birlikte kamuoyu ile paylaştık. Böylece kapak yazımız da söze dönüşmüş oldu.

Çok da güzel oldu. ISO Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Akar ve ITO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İsrail Kuralay ile Türkiye'de İş Dünyası'nın çok değerli okurlarının katıldığı etkinlikte TÜSİAD Başkanı Orhan Turan çok önemli mesajlar vermeye devam etti.

Geçen ay ikinci etkinliğimiz Fatih Belediye Başkanı Ergün Turan'ın ev sahipliğinde gerçekleşti. Gayrimenkul ve İnşaat Platformu'nun desteği ile dergimizin Mayıs sayısındaki inşaat dosyasını ayrıntıları ile masaya yatırdık.

Ayrıca etkinlik duygusal anlara da sahne oldu. Pandemi sonrası önemli bir buluşmaydı. Yaşar Aşçıoğlu ile TOKİ'de çok başarılı projelere imza atan Fatih Belediye Başkanı Ergün Turan aylar, hatta yıllar sonra ilk defa karşılaşmışlardı. Başka duygusal buluşmalar da oldu bu etkinlikte...

İki önemli etkinliğe ev sahipliği yapmak tabii en çok Yazı İşleri Müdürümüz Hüsne Pamuk ve ekibini yordu. Bir yandan yeni dergiyi hazırlarken bir yandan da böyle iki önemli etkinliğin gerçekleşmesine katkı verdi. Bu arada belki Hüsne'nin haberi yok ama ekonomi gazetecileri Hüsne'nin bitmez tükenmez enerjisini yakından takip ediyor.

Evet geçen ay bunlar oldu. Şimdi bu sayıda neler var ona gelelim... Kapakta Zeynep Bodur Okyay, tanımaktan büyük onur duyduğum Türk sanayinin kurucu babalarından İbrahim Bodur'u anlatıyor. Aslında anlattığı Türk sanayisi...

Konu sanayiden açılmışken, ISO Meclis Başkanlığı görevini de yürüten Zeynep Bodur Okyay ve ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ISO'nun 70'inci yılı vesilesiyle 14 Haziran tarihinde görkemli bir Gala Gece-si'nde sanayi çevrelerini bir araya getirecek.

Sonra eğitim dosyası... Bu temposunu sürdürdüğü takdirde önümüzdeki dönemin adından çok söz ettirecek ekonomi muhabirleri adaylarından Rümeysa Kocaman'ın hazırladığı dosyada yok yok... Eğitimin duayeni Mustafa Aydın'dan, sektörün genç isimlerinden Nihat Kırmızı'ya kadar herkes var.

Sonra Gaziantep var. Demet Kalendergil bu kentin ekonomisini Gaziantep Ticaret Odası Başkanı Mehmet Tuncay Yıldırım'ın ağzından üç soruda ayrıntılı olarak aktarmış.

Elif Attepe en güzel çayı en güzel çay patronu Doğu Çay Yönetim Kurulu Üyesi Harika Karakan Batallı'nın ağzından aktarmış... Yazıyı okuduğunuzda çay demlemek geliyor içinizden.

Sonra Talip Bayram yine konuşurmuş uzmanlığını. Yılların lezzet şampiyonu Hacı Abdullah'ı anlatmış.

Yani dolu dolu bir dergi ile karşınızdayız. Ve hemen belirtelim. Temmuz'da Bodrum'dayız... Bodrum Belediye Başkanı Ahmet Aras ile birlikte, Bodrum Ticaret Odası Başkanı Mahmut Serdar Kocadon ev sahipliğinde 2 Temmuz saat 11.00 ile 13.00 arası Bodrum ekonomisini, Bodrum'un yarınlarını konuşacağız...

Desteklerinize binlerce teşekkür ediyoruz... Bodrum'a bekliyoruz...

ISO İmalat PMI mayısta 49,2 oldu

İSTANBUL Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mayıs 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. AA

Sanayici krize rağmen üretim yapmak istiyor

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "ISO 500'ün 2021 performansı, sorunlara ve yaşanan krizlere rağmen güçlü bir üretim yapımız ve üretmek arzusuna sahip sanayicilerimiz olduğunun en somut göstergesi olarak da görülmelidir" dedi

BAHÇIVAN, ISO tarafından hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2021 Araştırması"nın sonuçlarını düzenlenen basın toplantısında kamuoyuyla paylaştı. Küresel ekonomide yaşanan olumsuzluklardan, Covid-19 salgınından, enerji ve emtia fiyatlarındaki artıştan, tedarikte yaşanan sorunlardan bahseden Bahçivan, büyümenin kapsayıcılığının sınırlandığını ve sosyal gruplar arasında var olan dengesizliklerin daha da arttığını söyledi. Bahçivan, Türkiye ekonomisinin geçen yıl yüzde 11'lik büyümeyle son 10 yılın en güçlü performansını sergilediğini anımsatarak, yüksek büyüme oranlarının özellikle dış büyüme kaynaklı olduğunu bildirdi.

Sanayi sektörünün ülke ekonomisinin üzerinde büyümesine değinen Bahçivan, bu büyümenin sinyalini ISO Türkiye İmalat PMI verilerinin önceden verdiğini aktardı. Bahçivan, ISO 500'de bulunan şirketlerin üretimden satışlarının geçen yıl 2020'ye göre yüzde 73,8 artmasına ilişkin, "Geçmiş dönemlerle kıyaslandığında, ISO 500'ün üretimden satışlarında bundan daha yüksek oranlı artışların son olarak 1992-1997 dönemindeki yüksek enflasyon ortamında gerçekleştiği görülüyor. O yıllar artış oranları yüzde 78 ile yüzde 112 aralığında seyretmişti" diye konuştu. İlk 50 kuruluşun yüzde 50 bandında seyreden ağırlığını bu yıl da koruduğunu dile getiren

Bahçivan, ilk 100 şirketin ISO 500'ün yüzde 63'ünü oluşturduğunu bildirdi.

GIDERLER ARTTI

Erdal Bahçivan, faaliyet karı yüzde 139 artarak 342 milyar liraya çıkan ISO 500'ün üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki artışın karlılığa pozitif katkı yaptığını söyledi. Bahçivan, "ISO 500'ün diğer faaliyetlerden oluşan gelir ve karları 579 milyar lira iken, gider ve zararları 482 milyar lira olarak gerçekleşti. Bu iki rakam arasındaki fark alındığında, ISO 500'ün 97 milyar liralık üretim faaliyeti dışı net gelir elde ettiği görülüyor" ifadelerini kullandı. "ISO 500'ün finansman giderleri Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle yüzde 135 artarak 89 milyar liradan 209 milyar liraya yükseldi." diyen Bahçivan, faaliyet karındaki artışın yüzde 139 ile daha yüksek gerçekleştiğini, finansman giderlerinin faaliyet karına oranının hafif düşüşe rağmen yüzde 60'ın üzerinde kaldığını anlattı.

ÖZKAYNAK PAYI AZALDI

Bahçivan, en büyük 500 şirketin dönen varlıklarının yüzde 74 artışla 1,4 trilyon lira-

ya, duran varlıkların yüzde 51 yükselişle 706 milyar liraya yükseldiğini söyledi. Geçen yıl özkaynakların 624 milyar liraya, toplam borçların ise 1,5 trilyon liraya çıktığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sanayicinin borç-özkaynak ilişkisini ortaya koyan bu tablo, son yıllarda kaynak yapısının özkaynaklar aleyhine bozulduğunu gösteriyor. 2015'te ilk kez yüzde 60'lann üzerine çıkan borçların payı, 2019 ve 2020'de yüzde 68,4'e kadar yükselmişti. 2021'de ise toplam borçların payı 2,3 puan daha artarak ilk kez yüzde 70 sınırını aştı ve böylece özkaynakların payı yüzde 29,3'e geriledi. Böylece toplam kaynaklar içerisinde borçlar şimdiki kadarki en yüksek, özkaynaklar ise en düşük payı aldı." Bahçivan, borçların alt kalemleri incelendiğinde, mali borçların yüzde 59 artışla 796 milyar liraya, diğer borçların da yüzde 86,5 yükselişle 711 milyar liraya ulaştığını, mali borçların toplam borçlar içindeki payının yüzde 57'den yüzde 53'e indiğini, diğer borçların payının ise yüzde 47'ye yükseldiğini söyledi. Erdal Bahçivan, kısa vadeli mali borçların toplam içindeki payının yüzde 42,8 seviyesinde gerçekleştiğini bildirdi. (AA)

Savunma ve havacılık cirosu 10 milyar doları aştı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve Türkiye'nin en büyük **sanayi** kümelenmesi SAHA İstanbul, stratejik önemi ve teknolojik gelişime etkisiyle Türkiye'nin

küresel gücünü belirleyen başlıca faktörlerden olan savunma **sanayii**'nin "milli ve yerli" yapısına katkı için "Savunma **Sanayii** Buluşmaları'nın 4.'sünü gerçekleştirdi. **İSO**

Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'in evsahipliğinde, savunma **sanayii** temsilcilerini bir araya getiren **İSO** 4. Savunma **Sanayii** Buluşmaları'na; Cumhurbaşkanlığı Savunma **Sanayii** Başkanı Prof.Dr İsmail Demir ve SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Bayraktar ile birlikte İSO Meclis ve Meslek Komitesi Üyeleri ve savunma **sanayi** firmalarının temsilcileri katıldı.

Bahçivan, "15 yıl önce yüzde 80 dışa bağımlı olan savunma **sanayi** sektörümüz bugün KOBİ'lerden üniversitelere kadar 'Ortak üretim seferberliği' hissiyatı ile

çalışıyor. Ortaya konulan özgün, yerli ve milli projeler hiç kuşkusuz ülke savunmasında büyük rol üstleniyor" dedi.

Prof.Dr Demir, "Sektörümüze dair güncel bazı rakamları ilk kez açıklıyorum. Savunma ve havacılık **sanayii** sektör ciromuz 2021'de 10 milyar dolar barajını aşarak Pandemi öncesi rakamlara tekrar geri dönüş sağladı.

Sektörün yeni sipariş tutarı, bir önceki yıla göre yüzde 40 artarak yaklaşık 9 milyar dolar oldu" diye konuştu.

Bayraktar, "Günümüz konjonktüründe ülkelerin en önemli derdi bağımsızlıklarını korumak. Bağımsızlığı korumanın en önemli unsurlarından birinin bir ülkenin kendine ait savunma **sanayii**nin gücü ile bağlantılı olduğunu görüyoruz" açıklamasını yaptı.

MEB, ISO ve Casper işbirliği

Casper, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ve İstanbul Sanayi Odası (ISO) işbirliğiyle Türkiye'nin bilişim alanındaki istihdam atağına destek veriyor. Mesleki eğitimlerin Casper'ın tesislerinde gerçekleşeceği ve istihdamın da Casper tarafından sağlanacağı ISO MEİP MESEM Bilişim Teknolojileri İşbirliği Projesi, Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Sadri Şensoy, ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ve Casper Bilgisayar Yönetim Kurulu Başkanı Altan Aras Fakılı imzasıyla hayata geçirildi.

Öğrenciler, Casper üretim tesisinde 'Bilgisayar ve Cep Telefonu Üretimi', 'Bilgisayar ve Cep Telefonu Teknik Servisi' konularında eğitim görecekler. Donanım, teknik servis ve GSM gibi önemli yetkinlikler bağlamında eğitim alacak öğrencilere ayrıca eğitimleri sırasında asgari ücretin yarısı kadar ücret de tahsis edilecek.

Başkan Kütükcü: “Sanayicilerimiz üretimden ve ihracattan vazgeçmedi”

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda Konya'dan 7 firma yer aldı. Konya Sanayi Odası (KSO) Başkanı Memiş Kütükcü, “Üreterek şehrimize bu gururu yaşatan tüm sanayi işletmelerimizi ve çalışanlarını yürekten kutluyorum” dedi.

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırma'nda Konya'nın bu yıl 7 firma ile temsil edildiğini söyleyen KSO Başkanı Memiş Kütükcü, “Türkiye'nin sanayi devleri arasında bu yıl Konya'mızdan; Konya Şeker 64., Eti Alüminyum 114., AYD Otomotiv 184., Panagro Tarım 237., Enka Süt 426., Ova Un Fabrikası 483. ve Tümosan Motor 493. sırada yer aldı. Ekonomideki zorluklara ve artan maliyetlere rağmen 'üretim' diyerek şehrimizi Türkiye'nin sanayi devleri arasında temsil eden tüm

firmalarımızı ve çalışanlarını yürekten kutluyor, başarılarının artarak devam etmesini diliyorum” dedi. Konyalı sanayicilerin tüm zorlu şartlara rağmen yatırım, üretim, istihdam ve ihracattan hiçbir zaman vazgeçmediğini belirten Memiş Kütükcü, “2021 yılı sanayicilerimiz için pandeminin etkilerinin devam ettiği, döviz kurunda sert dalgalanmaların yaşandığı, lojistik, enerji ve hammadde başta olmak üzere hemen her alanda maliyetlerinin olağanüstü arttığı bir yıl olarak geride kaldı. Ancak tüm bu zor koşullara rağmen Konyalı sanayi-

cilerimiz üretimden, ihracattan ve istihdam oluşturmaktan hiçbir zaman vazgeçmedi. Sanayicilerimiz geçtiğimiz yıl 3 milyar dolara yakın ihracat gerçekleştirerek, tarihimizin en yüksek ihracat rakamına ulaştı. Üretimden satışların artmasında da ihracat en büyük etkenlerden biri oldu. Açıklanan ISO İlık 500 Listesinde yer alan firmalarımız Konya'nın üretim kararlılığının devam ettiğinin en büyük göstergesi. Gelecek yıllarda listede yar alan firmalarımızın artacağına inanıyor, bütün firmalarımızı tekrar kutluyorum” diye konuştu. ■ İHA

İlk 500'e EBSO damgası

Başkan Ender Yorgancıoğlu, "Artan üretimler ve ihracat karlılığı rakamlara yansımıştır" dedi

Her 15 firmadan biri üyemiz

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan 2021 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması içerisinde, 74 üyesi yer aldı. Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Yani, her 15 büyük firmadan biri odamızın üyesidir" dedi. Yorgancılar, artan üretim ve ihracat karlılığının da rakamlara yansıdığını, satış karlılığının her iki çalışmada da artış gösterdiğini belirtti. » Sayfa 5'te

Ender Yorgancılar

15 büyük firmadan biri **EBSO** üyesi

Ender Yorgancılar

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'nde EBSO'dan 74 firmanın yer aldığını belirten Ender Yorgancılar, "Başarıya rağmen finansman giderleri borçlanma riski ve Ar-Ge'ye kaynak ayıramamak en önemli sorunlar" dedi

Sanayi Kuruluşu çalışması içeriğinde 74 EBSO üyesi yer aldı. Geçen yıl 75 üyenin listeye girdiğini belirten Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Başkanı Ender Yorgancılar, "Merkezi İstanbul, Ankara veya başka şehirlerde olup, aynı zamanda üretimleri İzmir'de olduğu için üyemiz olan firmalar bu sayıya dahil edildi. 500 firmanın yaklaşık yüzde 15'ini EBSO üyesi firmalar oluşturdu. Yani, her 15 büyük firmadan biri Odamızın üyesidir. EBSO'nun ilk 100 listesine giren firmaların 42 tanesi de 500 büyük listeye girmeyi başarmıştır" diye konuştu. 100 büyük firma ile 500 büyük firmanın analizinde ortaya çıkan bazı sonuçları da karşılaştıran Başkan Yorgancıları şöyle devam etti:

"Pandemi koşullarından kaynaklı

baz etkisi, talebin öne çekilmesi, lojistik sorunlarından dolayı stok yapma gibi sebeplerle üretimden satışlarda 100 büyükte yüzde 110, 500 büyükte yüzde 74 gibi oldukça başarılı artışın gerçekleştiğini görmekteyiz. Diğer yandan benzer şekilde, ihracat rakamları 100 büyük firmada yüzde 40, 500 büyükte de yüzde 34 oranında artmıştır. Bilançonun kaynak yapısı incelendiğinde; borçlardaki artış 100 büyük firmada yüzde 73 iken 500 büyük firmada yüzde 71'dir. Benzer şekilde öz kaynak artışı 100 büyük firmada yüzde 58, 500 büyük firmada da yüzde 53 düzeyindedir."

Belirsizlikler sürüyor

Elde edilen kârın yüzde 60-70'lerinin finansman giderlerine

ayrılıyor olmasını da önemli bir sorun olarak niteleyen Yorgancılar, "Her iki çalışma; borçlanma riskini çarpıcı biçimde göstermekte. Ne yazık ki, üretim ve ihracat artmış olsa da, firmalarımız gerek mali kırılganlıkları ve gerekse belirsizlik ortamında Ar-Ge'ye yeterince kaynak ayıramamıştır. Bulduğumuz coğrafyada üretim üssü olma potansiyeline sahip iken, firmalarımızın borçluluk düzeyi ve dışa olan bağımlı yapısı sürdürülebilirlik adına en önemli riski oluşturmaktadır. Küreselleşmenin etkisinin azaldığı bir süreçte, bugün dünden daha fazla yerli üretime yönelmek, kaynakları etkin kullanmak ve katma değerli üretimi artırarak marka yaratmak zorundayız" ifadelerini kullandı.

Abaloğlu Yağ yükselişe geçti

Abaloğlu Yağ, İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 2021 yılı 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' listesinde bir önceki yıla göre 19 basamak yükselerek 66. sıraya yerleşti. Yükselişlerinin teknolojiye ve insan kaynağına yaptıkları yatırımın bir sonucu olduğunu belirten Abaloğlu Yağ Satış ve Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı Aykut Boz, "Abaloğlu Yağ olarak kuruluşumuzdan bu yana insanların sağlıklı ve güvenilir gıda tüketmesine katkıda bulunmak misyonuyla çalışıyoruz" dedi.

500 Büyük'te 74 EGELİ

■ **Istanbul Sanayi Odası**'nca açıklanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2021 Listesi'nde 74 EBSO üyesi yer aldı. Başkan **Ender Yorgancılar**, "Listenin yaklaşık yüzde 15'ini EBSO üyesi firmalar oluşturuyor. Yani, her 15 büyük firmadan biri üyemiz. EBSO'nun ilk 100 Listesi'ne giren firmaların 42'si de 500 Büyük'te yer almayı başardı" dedi.

33 5. sayfada

EBSO Başkanı Yorgancılar, "Pandeminin etkisiyle de 2021'de üretimden satışlarda 100 büyükte yüzde 110, 500 büyükte ise yüzde 74 gibi oldukça başarılı artış gerçekleşti" dedi.

■ EGE Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Endeş Yorgancılar**, **İstanbul Sanayi Odası** tarafından açıklanan 2021 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması içerisinde 74 EBSO üyesi bulunduğunu paylaştı. Yorgancılar, "Geçen sene 75 üyemiz listeye girmişti. Merkezi İstanbul, Ankara veya başka şehirlerde olup, aynı zamanda üretimleri İzmir'de olduğu için üyemiz olan firmalar bu sayıya dahil edildi" dedi.

YÜZDE 15'İ İZMİR'DEN

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi kuruluşuyla ilgili değerlendirmelerde bulunan **Endeş Yorgancılar**, "2021 yılı 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun yaklaşık yüzde 15'ini EBSO üyesi firmalar oluşturuyor. Yani, her 15 büyük firmadan biri Odamızın üyesi. EBSO'nun ilk 100 listesine giren firmaların 42 tanesinde 500 büyük listeye girmeyi başardı" diye konuştu.

PANDEMİ BÜYÜTTÜ

100 ile 500 büyük firmaların analinde ortaya çıkan bazı sonuçları

da karşılaştıran Başkan Yorgancılar, şöyle devam etti: "Pandemi koşullarından kaynaklı baz etkisi, talebin öne çekilmesi, lojistik sorunlardan dolayı stok yapma gibi sebeplerle üretimden satışlarda 100 büyükte yüzde 110, 500 büyükte yüzde 74 gibi oldukça başarılı artışın gerçekleştiğini görmekteyiz. Diğer yandan benzer şekilde, ihracat rakamları 100 büyük

firmada yüzde 40, 500 büyükte de yüzde 34 oranında arttı. Bilançomun kaynak yapısı incelendiğinde; borçlardaki artış 100 büyük firmada yüzde 73 iken 500 büyük firmada yüzde 71'dir. Benzer şekilde öz kaynak artış 100 büyük firmada yüzde 58, 500 büyük firmada da yüzde 53 düzeyinde."

ÖNEMLİ BİR SORUN

Artan üretim ve ihracat karlılığının da rakamlara yansımada, satış karlılığının her iki çalışmada da artış gösterdiğini belirten Yorgancılar, "Ancak, 100 büyük firmamızın satış karlılığı yüzde 3,3'e artmış olsa da 500 büyükteki yüzde 9,5'lik oranın oldukça gerisinde kaldı. Finansman giderlerinin faaliyet karındaki payı da 500 büyük firmada yüzde 61, 100 büyük firmada ise yüzde 73'terdedir. Yani, ana faaliyetlerinden elde edilen karın yüzde 60-70'leri finansman giderlerine ayrılıyor olması önemli bir sorundur. Her iki çalışmada; son yıllarda küresel ekonominin genel sorununa dönüşen borçlanma riskini, firmalarımızın da nasıl taşıdığını çarpıcı biçimde göstermektedir" diye konuştu. ■ HÜRRIYET / İZMİR

AR-GE'YE KAYNAK AYRILMIYOR

■ AR-GE'ye yeterli kaynak ayrılamadığını dile getiren **Endeş Yorgancılar**, "AR-GE harcamalarının üretimden satışlar içindeki payı 500 büyük firmada yüzde 9'e gerilerken, 100 büyükte ise yüzde 23'e gerilemiş durumda. Ne yazık ki üretim ve ihracat artmış olsa da firmalarımız gerek mali kârlılıklar ve gerekse beşirizlilik ortamında AR-GE'ye yeterince kaynak ayıramamış görünüyor" ifadelerini kullandı.

RİSKİ BÜYÜK

■ BORÇLULUK düzeyi konusuna da değerdirmelerde bulunan Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bulduğumuz coğrafyada üretim tıssı olma potansiyetine sahip iken, firmaların

mızın borçluluk düzeyi ve dsa olan bağımlı yapısı sürdürülebilirlik adına en önemli riski oluşturuyor. Küreselleşmenin etkisinin azaldığı bir süreçte, bugün dünden daha fazla yerli üre-

me yönelmek, kaynakları etkin kullanmak ve katma değerli üretimi artırarak marka yaratmak zorundayız. Destek ve politikaların da bu yönde açıklanması son derece önemli."

İhracatçılardan doğaya destek

■ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ tüm çalışmalarının ana eksenine alan Ege İhracatçı Birlikleri, doğaya destek olacak bir projenin daha paydaşı oldu. İzmir Körfezi'nin temizlenmesi ve atıkların arındırılması için 'Atıksız Körfez Dönüşen Gelecek' projesine Ege

İhracatçı Birlikleri destek verecek. İzmir Tarım ve Orman İl Müdürlüğü'nün yürütücülüğünü yaptığı 'Atıksız Körfez Dönüşen Gelecek' projesiyle İzmir Körfezi'nin temizlenmesi hedefleniyor. Projede; Ege İhracatçı Birlikleri'ni Ege Su Ürünleri ve Hayvansal

Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Bedri Girit temsil edecek. Çalışmaya ayrıca; Ege Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Katip Çelebi Üniversitesi, İzmir İl Emniyet Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Ege Deniz Komutanlığı ve İzmir Ticaret Odası da destek veriyor.

YÜZDE 70'İ EGE'DEN

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı Bedri Girit, yıllık 3,5 milyar doları geçen su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatının yüzde 40'ini Ege Bölgesi'nden yapıldığını, Türkiye genelinde 1,4 milyar doları aşan su ürünleri ihracatının da yüzde 70'ini Ege İhracatçıları tarafından gerçekleştirildiğini aktardı. İnsanlığın protein ihtiyacına cevap vermek için çalışmalarını dile getiren Girit, su bilgileri aktardı:

YARINLARI DA DÜŞÜNMEYİZ

"Bizler enerjinizin bir kısmını dün ve bugüne harcıyorsunuz. Ancak FAO'da karlı olduğun bir toplantıda insanların dün ve bugün ile alakası yok yarın hayal ediyorlar. En çok üstünde durduğumuz konu sürdürülebilirlik. 2030 ve 2050 yılı sürdürülebilirlik konusunda çok önemli. AB'nin ortaya koyduğu kriterlerde üretim yapımadığımız, karbon salımlarını düşürmedikleriz takdirde ihracat etdiğimiz ürünlerden vergi ödemek zorunda kalacağız. Bu noktaya gelmemesi adına bir an önce ev ödevimize mazeret uydurmadan başlamamız gerekiyor. Sürdürülebilirlik, Ege İhracatçı Birlikleri olarak yükümlüğümüzü konuların başında getiriyor..."

■ HÜRRIYET / İZMİR

GAZİANTEP KALKINMANIN LOKOMOTİFİ HALİNE GELDİ

GAZİANTEP Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Cengiz Şimşek, İstanbul Sanayi Odası tarafından yapılan Türkiye'nin En Büyük Sanayi Kuruluşu (ISO 500) araştırmasında Gaziantep'ten listeye giren 33 firma için bir kutlama mesajı yayımladı.

ARTMAYA DEVAM EDİYOR

Dünya piyasalarındaki daralmaya rağmen Gaziantep'te sanayicilerin ülke ekonomisine katkısının artmaya devam ettiğini belirten OSB Başkanı Cengiz Şimşek, "2021 Yılı rakamlarına göre Gaziantep'ten 33 firmamız Türkiye'nin en büyük 500 firması arasında yer aldı. Türkiye'nin en önemli üretim, ihracat ve

istihdam merkezlerinden biri olan Gaziantep, ülke ekonomisinin gözbebeği konumunda bulunuyor. Büyük bir özveri ve fedakarlıkla her şartta üreten, ülke ekonomisine katkı sağlayan firmalarımızı tebrik ediyorum. Başarılarının deva-

mını diliyorum" dedi. Türkiye ekonomisinin Süper Ligi olarak nitelendirilen ISO 500 listesine giren Gaziantep'te firma sayısının her yıl arttığını belirten OSB Başkanı Cengiz Şimşek, "Projele- rin devreye girmesi ile Gaziantep sanayisinin büyüme hızı daha da artacaktır. Bu başarıda büyük payı bulunan iş insanlarımızı ve tüm çalışanlarımızı kutluyor, başarılarının devamını diliyorum." ■ GAZİANTEP/İHA